

души на квадратни милиж. — *По произхождението си Швейцарско-то народонаселение ся расподеля тъй: около $11/16$ сѫ Нѣмци, $4/16$ — Французи, а останалото — Италіанци.* Нѣмци-тѣ живѣятъ по плоско-то бърдо и въ долини-тѣ, кои-то ся обрнати съ устията си къмъ съверо-истокъ (Енгадинска-та), Французи-тѣ — въ долини-тѣ, кои-то сѫ обрнати съ устията си къмъ ю. з. (Валлисъ), Италіанци-тѣ — въ долини-тѣ, кои-то сѫ обрнати съ устията си къмъ ю. (Тессинъ). Не само съкѣй отъ народи-тѣ говори *свой язикъ*, има *свои прави* и *обичаи*, иъ често ся срѣща, що-то жители-тѣ, кои-то принадлежатъ все къмъ единъ народъ, говорятъ съвсѣмъ различни нарѣчия и имать твърдѣ различни прави и обичаи. *По религії-тѣ* си Швейцарци-тѣ ся раздѣлятъ на двѣ части: $3/5$ реформати и $2/5$ католици.

Швейцарци-тѣ ни даватъ поразителенъ примѣръ, до каквѣ стъпень може да ся простира побѣда-та на човѣка надъ препятствията. Безъ да намиратъ въ земї-тѣ си ни каменни вѣгища, ни желѣзо, злѣ сѫ покрили странж-тѣ си, най-много плоско-то бърдо, съ таквази мрежи желѣзници, каква-то въ всичкия съѣтъ имать само четери господарства: — Белгія, Англія, Пруссія и Съверо-Американски-тѣ Щати; презъ високи-тѣ си предѣлни планини тѣ сѫ прекарали таквизи пътища, какви-то нѣма нѣдѣ по съѣтъ-тѣ; *промишленностъ-та за обработваніе* и търговія-та толкова сѫ развити, що-то Швейцарія е задминала въ това отношение всички-тѣ съѣдни господарства; отъ неї ся изнася голѣмо количество конрини работи, макаръ и на близу да ся намира Ронска-та долина и Ломбардія, въ кои-то ся усрѣдоточва главно-то производство на европейскѣ-тѣ конрини; освѣнъ това има много памучни работи, часовници, сламени работи, сирене и пр.

29. Господарственна нарѣдба, кантони и градове. Швейцарія е господарство, кое-то състои отъ 22 части, нарѣчени кантони. Кантони-тѣ спорѣдъ народонаселението си, могатъ да ся раздѣлятъ на три части: Нѣмски, Французски и Италіански. Нѣмски Швейцаріѣ съставяте кантони-тѣ — Бернъ, Фрейбургъ, Солотурнъ, Базель, Граубюнденъ, Гларусъ, Швицъ, Ури, Унтервалденъ и Люцернъ; Французски — Валлисъ, Вадъ, Женева, Нейбургъ и Невшатель; Италіанска-та състои отъ единъ — Тессинъ. Въ вѣтрѣшно управление съкѣй кантонъ ся ползува съ съвршен-нѣ самостоятелностъ. А рѣшеніе-то на работи-тѣ, кои-то ся отнасятъ до цѣлѣ Швейцаріѣ изобщо, като напр. обявленіе на войнѣ, заключваніе миръ, съюзи или договори съ другоземни-тѣ господар-